

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA PROTECTION DES
CONSOMMATEURS ET DE
L'AGENDA NUMERIQUE

du

MERCREDI 18 NOVEMBRE 2020

Matin

COMMISSIE VOOR ECONOMIE,
CONSUMENTENBESCHERMING
EN DIGITALE AGENDA

van

WOENSDAG 18 NOVEMBER 2020

Voormiddag

La réunion publique de commission est ouverte à 9 h 49 et présidée par M. Stefaan Van Hecke.

De openbare commissievergadering wordt geopend om 9.49 uur en voorgezeten door de heer Stefaan Van Hecke.

01 Interpellatie van Maria Vindevoghel aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De situatie van de luchthavenwerknemers" (55000049I)

01 Interpellation de Maria Vindevoghel à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "La situation des travailleurs de l'aéroport" (55000049I)

01.01 Maria Vindevoghel (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, bedankt om mijn interpellatie vandaag te agenderen.

Mijnheer de minister, 'ze zijn ons vergeten', 'ils nous ont oubliés'. Peter Mertens heeft daar een boek over geschreven. Het is ook de boodschap die ik krijg van de werknemers op de luchthaven, een *cri du cœur* van het luchthavenpersoneel. Ik heb veel schrijnende verhalen gehoord; spijtig genoeg kan ik die niet allemaal delen met u.

Tijdens de eerste coronagolf werd er hier in het Parlement vaak over de luchthaven gesproken. Iedereen had de mond vol over het economisch belang van de luchthaven: Zaventem als de tweede belangrijkste economische pool, goed voor 24.000 directe jobs en 40.000 indirecte jobs, met een jaarlijkse toegevoegde waarde van 3,2 miljard euro aan de Belgische economie. Het maatschappelijk belang van de luchthaven vinden we echter niet terug in de regeerverklaring noch in de beleidsverklaring van de minister van Mobiliteit. Geen sociaal, duurzaam en ecologisch toekomstplan voor de luchtvaartsector in België. Een gemiste kans, een misprijzen voor de duizenden werknemers op de luchthaven. We staan nochtans voor de grootste crisis in de geschiedenis van de luchthaven.

Vandaag staat onze nationale luchthaven in het donkerrood, door de aanhoudende coronaproblematiek krijgt de luchthavenfamilie zware klappen. Het water staat aan de lippen bij de bedrijven en de vele duizenden werknemers. In juli hebben we nog een resolutie ingediend met heel wat voorstellen en oplossingen.

Ik wil graag drie problemen aankaarten.

Ten eerste, de jobs.

De eerste golf heeft al een zware klap toegediend, 1.500 werknemers van Swissport zijn als 'vuil' op straat gezet. Hun materiaal werd in vuilzakken gestoken en hun kleren op een hoop gegooid, de meesten hebben nog niet eens al hun persoonlijke spullen teruggekregen. Weet u hoe het nu gaat met die mensen? Van die 1.500 werknemers heeft Alyzia, de nieuwe bagageafhandelaar, 150 mensen overgenomen, weliswaar met een interimcontract. Ik heb het onder andere over *bagagisten*, mensen die aan de check-in werken. De mensen van de *cleaning* zijn door Alyzia in onderaanneming bij Aero Services tewerkgesteld.

Ik schets het kort verhaal van Koen, een papa van vier kinderen. Sinds 1996 werkt hij op de luchthaven. Hij

heeft twee faillissementen meegemaakt, eerst Sabena, dan Swissport. Hij had een passie voor de luchthaven. Hij was schoolmoe en is als laaggeschoolde, als arbeider, begonnen en heeft zich opgewerkt tot bediende. Hij heeft in ploegen gewerkt, tijdens het weekend en op feestdagen gewerkt, om dat extraatje te hebben. Nu is zijn vrouw ook haar job kwijt en is hun inkomen slecht een derde meer van wat het vroeger was. Hij heeft 24 jaar gewerkt om dan op zo'n manier behandeld te worden. Hij is 43 jaar, voelt zich afgeschreven en kan zijn facturen en vaste kosten niet meer betalen. Dat is de situatie.

Ik hou mijn hart vast voor de volgende ontslagronde. Er zijn meer dan 300 bedrijven op de luchthaven actief – Brussels Airlines, Alyzia, Aero Services, Autogrill, LSG, Lagardère... – en er is heel veel onzekerheid. Verschillende bedrijven zijn in herstructurering. Bij Lagardère, bijvoorbeeld, zijn er 170 mensen ontslaan. Bij Interparking wil men 64 van de in totaal 94 werknemers ontslaan; BAC is daar nochtans aandeelhouder. Ook bij Autogrill spreekt men over herstructurering.

Mijnheer de minister, wij moeten er dus alles aan doen om de jobs te redden. Daarom steunen wij het voorstel van de vakbonden die hier aanwezig waren in een hoorzitting om een luchthavenstatuut uit te werken met een pool voor de werknemers. Zo kan men ervoor zorgen dat de mensen niet ontslagen worden.

Een tweede voorstel dat we willen doen om de jobs te redden ligt in de lijn van de maatregelen voor de horeca. De huurprijzen worden dan opgeschort op voorwaarden dat de bedrijven geen werknemers ontslaan. Zo kunnen we de jobs behouden en de winter overbruggen. Bijvoorbeeld bij Autogrill gaat 30 procent naar BAC en daar bovenop hebben ze nog de huurkosten. Voor Lagardère is de huur een grotere kost dan de personeelskost. Bij Interparking gaat 52 procent van de opbrengst naar BAC. We zouden hiermee de jobs kunnen behouden. Brussels Airport heeft de laatste jaren heel wat winst gemaakt. De laatste vijf jaar was dat 293 miljoen euro winst en in 2018 werd nog 92 miljoen euro aan dividenden uitgekeerd. Volgens de heer Feist is er voorlopig geen financieel probleem. Het zou dus een goede zaak zijn mocht Brussels Airport hieraan tegemoetkomen.

Een tweede groot probleem is het inkomen van de mensen.

Na al die maanden staan heel veel werknemers drievierde van de tijd op de werkloosheid. Hebben jullie een idee wat dit betekent voor de mensen? Bijvoorbeeld bij Brussels Airlines heb ik een verhaal gehoord van een stewardess die met nauwelijks 1.000 euro per maand moet rondkomen. Het probleem van die mensen is dat zij een heel laag basisinkomen hebben. Als zij niet vliegen is de werkloosheidsuitkering gebaseerd op dat basisinkomen. De premies die zij verkrijgen indien zij vliegen worden daarin niet verrekend.

Ik heb verhalen gehoord van mensen bij Brussels Airlines die naar het OCMW en naar de Voedselbank moeten gaan omdat ze niet rondkomen. Heel vaak zijn het alleenstaande vrouwen. De lonen liggen in heel wat bedrijven heel laag. Doordat mensen in ploegen werken en de werkloosheidsuitkering wordt berekend op 70 procent van het brutoloon, verliezen de mensen heel wat loon. Voor anderen is dat tussen de 500 en 800 euro per maand. Als jullie niets ondernemen, dreigen heel wat mensen in de miserie terecht te komen. Wij hebben hier een voorstel voor uitgewerkt om het inkomen naar honderd procent te brengen als de mensen op technische werkloosheid terugvallen. Wij hopen dat jullie in deze richting verder kunnen gaan.

Tot slot, een laatste punt, over de veiligheid en gezondheid van de werknemers op de luchthaven.

Ik weet niet of jullie de beelden hebben gezien tijdens de herfstvakantie waarbij de passagiers heel dicht bij elkaar op de luchthaven stonden. Dat was al een probleem tijdens de eerste golf. Toen hebben heel wat afgevaardigden moeten tussenkomen om ervoor te zorgen dat Brussels Airport de nodige veiligheid zou organiseren. Dat is toen niet gebeurd. Nu zien wij tijdens de tweede golf in de herfstvakantie dezelfde problemen.

Ik heb de mensen daarover bevraagd. De stewards van G4S die ervoor moeten zorgen dat alles in goede banen wordt geleid, heeft men op werkloosheid laten staan. Die mensen waren dus werkloos terwijl er heel veel werk was op de luchthaven tijdens de herfstvakantie. BAC heeft niet meegedeeld hoeveel personeel van G4S er nodig was tijdens de herfstvakantie. De bagagebanden werden geblokkeerd doordat er te weinig personeel was. Er wordt bespaard op de poetsdiensten. Er worden lokalen afgesloten waardoor de mensen dichter op elkaar zitten. Nochtans weten wij dat er in veel bedrijven nog veel corona besmettingen plaatsvinden. Dit was dus geen goede beurt van Brussels Airport.

Daarom hebben wij een aantal voorstellen.

Het eerste voorstel werd reeds gevraagd door de vakbonden. Dat is de vraag naar een coördinatie in de luchthaven. Iedereen is daar vragende partij voor. Een coördinatie in de luchthaven rond alles wat veiligheid betreft. Die coördinatie moet paritair zijn, de bedrijven en de vakbonden moeten daarin zetelen samen met Brussels Airport.

Een tweede voorstel betreft het hele goede systeem om mensen te testen bij BAC. Het zou goed zijn mocht BAC dat systeem ten dienste stellen van het personeel dat werkt op de luchthaven.

Om al die redenen hebben wij een motie van aanbeveling ingediend.

01.02 Minister **Pierre-Yves Dermagne**: Ik dank u voor uw vragen, mevrouw Vindevoghel.

Het klopt dat de luchthavensector tot de zwaarst getroffen sectoren behoort. Deze sector heeft reeds enorme klappen geïncasseerd. Er wordt terecht gevreesd voor 24.000 directe en 40.000 indirecte jobs, aangezien deze sector de komende maanden gekenmerkt zal worden door enorm inkomstenverlies.

De luchthavens zijn inderdaad belangrijke economische ontwikkelingspolen die van strategisch belang zijn voor de werkgelegenheid. Met de steunmaatregelen van deze en de vorige regering hebben de luchtvaartactiviteiten reeds alle aandacht gekregen.

Ik herinner u aan het steunpakket voor Brussels Airlines en de blijvende erkenning van de sector sinds maart voor het systeem van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht. Die laatste maatregel is ondertussen verlengd tot 11 maart 2021 en opnieuw uitgebreid naar alle sectoren.

Ik herinner u eraan dat na het besluit van de regering, werknemers in de sector met veel dagen tijdelijke werkloosheid ook kunnen profiteren van een supplement op de eindejaarspremie, dat wordt betaald door de RVA.

Daarnaast houden mijn afdelingen nauwlettend toezicht op de naleving van de regels uit de wet-Renault bij herstructurerings, zodat de vertegenwoordigers van de werknemers hun rol ten volle kunnen spelen. De bemiddelaars van mijn administratie zijn ook beschikbaar om hun begeleidende rol te spelen en ik ben bereid met de sociale partners te werken aan specifieke steunmaatregelen of sanitaire veiligheidsmaatregelen (...).

01.03 **Maria Vindevoghel** (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u hebt niet echt een antwoord gegeven op een aantal voorstellen die we concreet doen.

Er moeten vandaag oplossingen komen. Er zijn vandaag herstructurerings. U verwijst naar de wet-Renault, die gaat waarschijnlijk over ontslagen. Daarom vragen wij dat er vanuit Brussels Airport een initiatief zou worden genomen om ervoor te zorgen – naast de kwestie van de grote huurprijzen voor de bedrijven – dat er op de luchthaven een systeem wordt uitgebouwd om de jobs te behouden. Dat vragen wij.

Ik vind niet dat u een heel ambitieus voorstel doet om tegemoet te komen aan de personeelsleden.

Wat de technische werkloosheid betreft, ik heb daarjuist uitgelegd dat er vandaag mensen zijn die echt in armoede leven, die naar het OCMW moeten gaan of voedselpakketten moeten gaan halen omdat ze geen 1.000 euro hebben. De uitkering voor technische werkloosheid, die mensen vandaag al kunnen gebruiken, is te weinig. Daarvan kunnen de mensen niet leven. Het gaat over heel veel alleenstaande vrouwen. Dat is toch een groot probleem.

Wij vinden dat er echt een structurele oplossing moet komen voor de hele luchthavengemeenschap, voor de bedrijven en voor de werknemers. Vandaar onze motie. Ik hoop dat wij toch wat verder kunnen gaan dan wat u hier nu voorstelt.

Moties **Motions**

De **voorzitter**: Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Maria Vindevoghel en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellatie van mevrouw Maria Vindevoghel

en het antwoord van de vice-eersteminister en minister van Economie en Werk,

- overwegende dat de activiteiten van Brussels Airport instaan voor 24 000 jobs;
- overwegende dat de gehele luchtvaartsector zich in een diepe en structurele crisis bevindt;
- overwegende dat er verschillende herstructureringsplannen in de luchtvaartsector op til zijn, lopen of reeds gestart zijn;
- overwegende dat er nu amper publieke controle is op de nationale luchthaven;
- overwegende dat ook de armoede stijgt onder de werknemers actief op Brussels Airport;
- overwegende de golf van tijdelijk werklozen sinds maart 2020;
- overwegende de huidige gezondheidscrisis;
- overwegende de onveilige situatie op de luchthaven, op drukke dagen, met betrekking tot coronabesmettingen voor de reizigers en het personeel;

vraagt de regering

- om de werkloosheidsuitkeringen ten voordele van het luchthavenpersoneel op te trekken tot 100 procent van het basisloon inclusief de prestatiepremies van een gemiddelde maand uit 2019;
- om een coördinatiecel op te richten tussen BAC, de bedrijven actief op de luchthaven en de sociale partners met als doel de veiligheid te garanderen voor de reizigers en het personeel;
- om het COVID-19-testcentrum te Brussels Airport ook kosteloos ter beschikking te stellen van al het luchthavenpersoneel;
- een luchthavenstatuut te creëren voor de werknemers op de luchthaven met een pool om de jobs te beschermen en om de sociale dumping tegen te gaan, naar analogie van het havenstatuut;
- om de huur op te schorten, betaald door derden aan BAC, gedurende de coronacrisis, op voorwaarde dat de begunstigde geen jobs schrappt."

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Maria Vindevoghel et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu l'interpellation de Mme Maria Vindevoghel

et la réponse du vice-premier ministre et ministre de l'Économie et du Travail,

- considérant que les activités de Brussels Airport représentent 24 000 emplois;
- considérant que l'ensemble du secteur aérien traverse une crise structurelle et profonde;
- considérant que divers plans de restructuration sont en gestation ou déjà en cours d'exécution dans le secteur aérien;
- considérant la quasi-absence de contrôle public, à l'heure actuelle, sur l'aéroport national;
- considérant que la pauvreté est en augmentation parmi les travailleurs actifs à Brussels Airport;
- considérant la vague de chômage temporaire depuis le mois de mars 2020;
- considérant la crise sanitaire actuelle;
- considérant le danger de contamination au coronavirus auquel sont exposés tant les voyageurs que le personnel lors des journées de forte fréquentation;

demande au gouvernement

- de relever les allocations de chômage octroyées au personnel de l'aéroport jusqu'à 100 % du salaire de base incluant le montant mensuel moyen des primes de prestations en 2019;
- de créer une cellule de coordination entre BAC, les entreprises actives à l'aéroport et les partenaires sociaux en vue de garantir la sécurité pour les passagers et le personnel;
- de mettre également le centre de tests COVID-19 de Brussels Airport gratuitement à la disposition de l'ensemble du personnel aéroportuaire;
- de créer un statut aéroportuaire pour les travailleurs actifs à l'aéroport, par analogie avec le statut portuaire, ainsi qu'un pool destiné à protéger l'emploi et à lutter contre le dumping social;
- de suspendre les obligations en ce qui concerne le loyer dû par des tiers à BAC pendant la crise du coronavirus, à condition que les bénéficiaires ne suppriment pas d'emplois."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Patrick Prévot.

Une motion pure et simple a été déposée par M. Patrick Prévot.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Le développement de l'interpellation se termine à 10 h 05.
De behandeling van de interpellatie eindigt om 10.05 uur.